

Sygn. akt VI RC 1046/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 sierpnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VI Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSR Anna Piziewicz- Kuczyńska

Protokolant : stażysta Maja Wróblewska

po rozpoznaniu w dniu 3 sierpnia 2016 roku w Bydgoszczy

na rozprawie

sprawy z powództwa **W. J.**

przeciwko **E. J.**

o uchylenie alimentów

1. obniża rentę alimentacyjną na rzecz pozwanej E. J. od powoda W. J. z kwoty 400 zł / czterystu złotych/ miesięcznie, ustalonej w wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie o sygn. akt VI RC 358 / 08 do kwoty 300 zł / trzystu złotych/ miesięcznie, płatnej z góry do dnia 15-go każdego miesiąca do rąk pozwanej E. J., począwszy od uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia ;
2. nie obciąża pozwanej kosztami sądowymi i kosztami zastępstwa procesowego strony powodowej.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 grudnia 2015 roku powód W. J. wniósł o uchylenie alimentów w wysokości 400 zł zasądzonych na rzecz pozwanej E. J. wyrokiem tegoż Sądu z dnia 1 lipca 2009 roku w sprawie VI RC 358/08. W uzasadnieniu podał, że jest byłym mężem pozwanej. Od czasu uprawomocnienia się orzeczenia o alimentach zmianie uległy okoliczności, od których uzależniona była podstawa świadczeń alimentacyjnych. Powód całkowicie stracił zdolność do wykonywania pracy zarobkowej, a jego emerytura nie wystarcza na pokrycie koniecznego stałego leczenia. Powód jest obłożnie chory. Ma chorobę niewydolności krążeniowej, nerek, płuc, przewodu pokarmowego oraz kręgosłupa. Wymaga stałej, codziennej pomocy osoby trzeciej. Nie wstaje z łóżka. Przyjmowane leki oraz konieczność wynajmowania pielęgniarki do podawania leków i opieki sprawiła, że powód nie jest w stanie łączyć renty alimentacyjnej. Powód został uznany za całkowicie niezdolnego do wykonywania pracy zarobkowej. Otrzymuje emeryturę w wysokości 2.600 zł netto. Gdyby nie pomoc żony nie byłby w stanie utrzymać się samodzielnie. W odniesieniu do sytuacji pozwanej wskazał, że jest bierna, nie pracuje i nie wykazuje zainteresowania powodem. Dodał, że pozwana jest niepełnosprawna w umiarkowanym stopniu, co umożliwia jej podjęcie zatrudnienia w Zakładzie Pracy (...).

Postanowieniem z dnia 13 stycznia 2016 roku Sąd udzielił zabezpieczenia w ten sposób, że na czas trwania postępowania zobowiązał powoda W. J. do łożenia na rzecz pozwanej E. J. alimentów w kwocie 200 zł miesięcznie.

W odpowiedzi na pozew, pozwana E. J. wniosła o utrzymanie w mocy prawomocnego wyroku tutejszego sądu z dnia 1 lipca 2009 roku w sprawie VI RC 358/08 uzasadniając to pogarszającym się stanem zdrowia oraz trudną sytuacją materialną.

Po przeprowadzeniu postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił, co następuje :

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu wyrokiem z dnia 22 listopada 2006 roku w sprawie I C 591/05 orzekł rozwód powoda W. J. z pozwaną E. J. z winy obu stron i zasądził od powoda na rzecz pozwanej alimenty w kwocie 200 zł miesięcznie. Na mocy wyroku tutejszego Sądu z dnia 1 lipca 2009 roku podwyższono od powoda rentę alimentacyjną na rzecz pozwanej do kwoty 400 zł miesięcznie.

dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Nowym Sączu k. 11; wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy k. 13.

W momencie ostatniego rozstrzygnięcia o alimentach powód W. J. miał dobrą sytuację materialną. Mieszkał w Z.. Był na emeryturze. Prowadził pensjonat, wynajmował 7 pokoi, z czego uzyskiwał dochód.

dowód: przesłuchanie powoda k.359-361.

Pozwana E. J. w 2009 roku mieszkała z rodzicami i rodzeństwem w domu rodziców w J.. Utrzymywała się z zasiłków stałych i celowych oraz z alimentów od byłego męża. Matka pozwanej była na emeryturze. Siostra miała rentę. Ojciec miał 1.000 zł dochodu, z czego na leki wydawał około 400 zł. Ojciec wspomagał jednak finansowo pozwaną.

dowód: przesłuchanie pozwanej k. 373-375.

Obecnie powód W. J. ma 82 lata. Nadal mieszka w Z.. Jest ciężko chory. Jest po zawale. Ma przewlekłą niewydolność krążenia, nadciśnienie tętnicze, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa, niewydolność nerek. Ma problem z poruszaniem. W domu porusza się przy chodzika. Ma orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym. Żyje w związku małżeńskim z M. S.. Małżonkowie mieszkają w domu żony powoda. Powód otrzymuje emeryturę w wysokości ok. 2.600zł. Nie ma żadnych dodatkowych dochodów ani oszczędności. Korzysta z usług opiekuńczych z MOPS-u oraz płatnych. Otrzymuje zasiłek stały i zasiłki celowe. Przychodzi do niego pielęgniarka. Na swoje utrzymanie wydaje miesięcznie ok. 3.200 zł. Jest właścicielem działki w K. o powierzchni 0,34 ha. Ma samochód S. (...) z 1997 roku, który nie jest użytkowany. W 2014 roku na mocy ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Zakopanem powód przekazał pensjonat swoim synom.

dowód: ugoda k. 17-19; decyzja k. 20, k. 212, k. 213; zaświadczenie k. 21, k. 171; skierowanie do poradni specjalistycznej k. 22; wnioski w sprawie wydania orzeczenia o niepełnosprawności k. 23;23v; dokumentacja medyczna k. 25-59, k. 80-81v, k. 173-175, k. 368; decyzja o waloryzacji emerytury k. 179-180v; orzeczenie o niepełnosprawności k. 184; rachunki i faktury k. 186-205, k., 207-211; k. 214-216, k. 243-247, k. 273-288; wydruki z konta k. 216-242v, k. 269; wypis z rejestru gruntów k. 270; kserokopia dowodu rejestracyjnego k. 271-272; PIT k. 289-306; przesłuchanie powoda k. 359-361.

Żona powoda M. S. jest zatrudniona w banku. Jej średni miesięczny dochód netto wynosi około 2.700 zł. Nie ma żadnych innych źródeł dochodu. Za mieszkanie w którym mieszka z powodem spłaca kredyt hipoteczny z ratą w wysokości 817 zł. miesięcznie. Posiada orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu lekkim. Ma chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa szyjnego, piersiowego i lędźwiowego. Jest po operacji onkologicznej. Jest pod stałą opieką lekarską.

dowód: dokumentacja medyczna k. 60-79; zestawienie dochodów i wydatków k. 176, zaświadczenie z banku k. 177-178; zaświadczenie o wynagrodzeniu k. 181-183v; orzeczenie o niepełnosprawności k. 185; PIT k. 307-322; przesłuchanie powoda k. 359-361.

Sytuacja pozwanej z roku 2009 i obecna jest podobna. Nadal mieszka ona w J. z matką i rodzeństwem. Nie pracuje. Nie szuka pracy. Leczy się na zaburzenia depresyjno-lękowe. Ma też dyskopatię i problemy z żołądkiem. Ma orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym. Jest pod stałą opieką lekarzy. Zażywa leki. Korzysta z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy (...). Nie ma prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, gdyż nie ma wymaganego 5 letniego stażu pracy. Utrzymuje się z zasiłków i alimentów od powoda. Z (...) otrzymuje około 400zł. Od powoda otrzymuje 400 zł i od 1,5 roku dodatkowo 60 zł, tj. łącznie 460 zł. Powód zwiększył dobrowolnie alimenty o 60 zł, aby pozwana nie występowała do sądu o ich zwiększenie. Matka pozwanej ma emeryturę w kwocie 1.100 zł. Siostra ma rentę ok. 700-800 zł. Brat prowadzi działalność gospodarczą i średnio zarabia 2.000 zł. Ojciec pozwanej zmarł półtora roku temu. Nie toczyło się postępowanie spadkowe. Pozwana opiekuje się siostrą, która choruje na schizofrenię. Działka na której znajduje się dom, należy do brata pozwanej. Matka przepisała na niego działkę w zamian za rentę rolniczą. Pozwana na wyżywienie potrzebuje kwoty ok. 500 zł miesięcznie, ale nie wydaje tyle, bo nie ma. Na ubranie potrzebuje ok. 100 zł, na środki kosmetyczne ok. 100 zł, na leki około 400 zł w zależności od miesiąca. Za telefon komórkowy płaci 25 zł, za tablet 55 zł. Czasami dokłada się do opłat na utrzymanie domu, ale nie zawsze. Brat, z którym mieszka prowadzi odrębne gospodarstwo domowe. Nie otrzymuje od niego żadnej pomocy. Za wodę płaci około 400 zł na 2 miesiące, za gaz 50 zł na 2 tygodnie. Podatek od nieruchomości to wydatek 51 zł w skali roku. Większość rachunków płaci matka pozwanej. Z uwagi na niezgłoszenie do (...) informacji o otrzymywanych alimentach musi zwrócić nienależnie pobrane świadczenie w łącznej kwocie 1.500zł, które będzie potrącone z bieżących zasiłków.

dowód: dokumentacja medyczna k. 94-104, k. 106-126, k. 130-137v, k. 139-150, k. 155-165, k. 329-331, k. 363-366; orzeczenie lekarza orzecznika k. 127-127v; skierowanie do poradni specjalistycznej k. 128; orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 138; faktury i rachunki k. 151-153, k. 257-261, k. 403-406; zaświadczenie z (...) k. 154, k. 170; zaświadczenie z Urzędu Skarbowego k. 262; decyzja z ZUS k. 265-265v; przesłuchani pozwanej k. 373-375; zawiadomienie k. 407; informacja o podatku od nieruchomości k. 381, wypis z księgi wieczystej k. 382-387, przesłuchanie świadka A. M. (1) k. 417; przesłuchanie świadka P. S. k. 417-417v.

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przeprowadzonych i powołanych powyżej dowodów, a w szczególności z przedłożonych przez strony dokumentów, z zeznań powoda W. J., pozwanej E. J. oraz z zeznań świadków A. M. (2) oraz P. S..

Dokumenty przedłożone przez strony dotyczące ich dochodów, wydatków oraz stanu zdrowia Sąd uznał za wiarygodne. Zostały one wystawione przez uprawnione osoby i organy, na podstawie obowiązujących przepisów prawa. Ich wiarygodność nie była kwestionowana przez strony i nie budziła wątpliwości Sądu.

Walor wiarygodności Sąd przyznał także przesłuchanym świadkom A. M. (2) i P. S.. Opisałi oni znaną im sytuację pozwanej, jej dochody, stan zdrowia oraz bieżące funkcjonowanie. Wszyscy zgodnie wskazali, iż sytuacja pozwanej jest ciężka pod względem finansowym i trudna pod względem zdrowotnym. Z relacji świadków wynika, iż dochody pozwanej są bardzo niskie. Utrzymuje się z pomocy (...) i alimentów. Obecnie rodzina nie wspiera jej finansowo.

Sąd przesłuchał strony na okoliczność zmiany stosunków jakie nastąpiły od ostatniego rozstrzygnięcia o alimentach. Sąd za wiarygodne uznał zeznania zarówno powoda, jak i pozwanej. Ich zeznania były szczere i znajdowały odzwierciedlenie w przedłożonych przez nich dokumentach. Opisali oni swoją sytuację, jaka miała miejsce w 2009 roku, jak i w chwili obecnej. Z zeznań powoda wynika, iż jego sytuacja uległa pogorszeniu od czasu ostatniego ustalenia wysokości alimentów na rzecz pozwanej z uwagi na znaczne pogorszenie jego stanu zdrowia i przekazanie własności pensjonatu, który wcześniej prowadził, na rzecz synów w 2014 r. Z kolei sytuacja pozwanej jest podobna, jednak rodzina nie wspiera jej już finansowo. Za życia jej ojca mogła ona liczyć w tym zakresie na jego pomoc.

Przepis art. 138 kr i o przewiduje, iż „w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego”.

Zgodnie z dyspozycją art. 60 § 1 kro małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia i który znajduje się w niedostatku, może zadać od drugiego małżonka rozwiedzonego dostarczania środków utrzymania w zakresie odpowiadającym usprawiedliwionym potrzebom uprawnionego oraz możliwościom zarobkowym i majątkowym zobowiązanego. W przypadku stron niniejszego postępowania, rozwód został orzeczony z winy obu stron.

Mając na uwadze wyniki postępowania dowodowego, należy uznać, iż niewątpliwie sytuacja powoda uległa zmianie od 2009 roku. Jest on obecnie osobą ciężko chorą. Potrzebuje stałej opieki. Zwiększyły się jego wydatki na leczenie. Poza emeryturą nie ma dodatkowego dochodu. Nie prowadzi już pensjonatu. Ma orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym. Ma emeryturę w kwocie 2.600 zł. Jego żona pracuje w banku i zarabia średnio 2.700 zł, z czego spłaca ona kredyt hipoteczny w kwocie 817 zł miesięcznie za mieszkanie, w którym mieszka z powodem. Pozostaje jej więc około 1.900 zł. Małżonkowie łącznie mają miesięcznie do dyspozycji około 4.500 zł. Z kwoty tej opłacają rachunki, leki, pielęgniarkę, co znacznie obciąża ich budżet. Ponoszą także pozostałe bieżące koszty ich utrzymania.

Sytuacja pozwanej jest nieco gorsza od tej z 2009 roku. Półtora roku temu zmarł ojciec pozwanej, co znacznie zmniejszyło dochód rodziny. Jej zasiłek z (...) wynosi ok. 400 zł. Nadal znajduje się ona w niedostatku. Brakuje jej na zaspokajanie podstawowych potrzeb. Od półtora roku powód poza kwotą 400 zł alimentów przekazywał jej dodatkowe 60 zł, w zamian za niewystępowanie do sądu o zwiększenie alimentów.

Powód, w przeciwieństwie do pozwanej, ma zaspokojone swoje wszystkie usprawiedliwione potrzeby. Jego żona również ma zaspokojone wszystkie potrzeby. W aktach sprawy strona powodowa załączyła paragon z salonu kosmetycznego za manicure i pedicure za kwotę 105 zł (k. 214), co oznacza iż żyje ona na dobrym poziomie. Trudno więc uznać, że małżonkowie znajdują się w złej sytuacji finansowej, gdyż wydatek ten z pewnością nie należy do koniecznych. Powód wskazał, iż na swoje potrzeby, potrzebuje ona kwoty 3.200 zł miesięcznie. Zdaniem Sądu kwota ta jest wygórowana i może oscylować wokół 2.600-2.800 zł. W kosztach wskazanych przez powoda znalazły się koszty pielęgniarki i opiekunki. Część opieki nad powodem sprawuje jednak jego obecna żona. Powód od poniedziałku do piątku ma przynoszony obiad. W weekendy gotuje żona. Część więc płatnej opieki, którą ma zapewnioną powód wynika z faktu, iż stać go na pokrywanie takich wydatków. Sąd uznał także, iż na wyżywienie powód potrzebuje ok. 600 zł a nie 800 zł jak wskazał. Powód przekazał na rzecz swoich synów w 2014 roku pensjonat. Okoliczność tę Sąd wziął pod uwagę rozstrzygając niniejszą sprawę albowiem powód działaniem swym wyzbył się swojego majątku. W związku z tym zastosowanie powinien znaleźć przepis art. 136 kr i o zgodnie z którym, jeżeli w ciągu ostatnich 3 lat przed sądowym dochodzeniem świadczeń alimentacyjnych osoba, która była już do tych świadczeń zobowiązana, bez żadnego powodu zrzekła się prawa majątkowego lub w inny sposób dopuściła do jego utraty albo jeżeli zrzekła się zatrudnienia lub zmieniła je na mniej zyskowne, nie uwzględnia się wynikającej stąd zmiany przy ustaleniu zakresu świadczeń alimentacyjnych. Biorąc pod uwagę powyższy przepis ale i jednocześnie zdecydowanie gorszą sytuację zdrowotną powoda, Sąd uznał, iż alimenty w pewnym niewielkim zakresie winny zostać obniżone. Powód z pewnością może liczyć także na pomoc swoich synów, którym przekazał pensjonat, a pozwana na pomoc dzieci liczyć nie może, gdyż nie ma dzieci.

W przypadku powoda Sąd uwzględnił jego wiek, stan zdrowia i koszty jakie ponosi w związku ze swoim leczeniem oraz ogólną sytuację rodzinną i materialną. W przypadku pozwanej Sąd wziął pod uwagę, iż nadal znajduje się ona w niedostatku i nie ma środków na zaspokojenie swoich podstawowych potrzeb. Jest częściowo niezdolna do pracy, a więc ma bardzo ograniczone możliwości zarobkowania.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, iż powód powinien w dalszym ciągu łożyć na rzecz swojej byłej żony alimenty, gdyż znajduje się ona w niedostatku. Nie ma ona środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych. Z uwagi na zmianę jaka nastąpiła po stronie powoda, Sąd uznał iż zasadnym będzie jednak ich obniżenie do kwoty 300 zł miesięcznie.

Na mocy art. 102 kpc Sąd nie obciążył pozwanej kosztami sądowymi i kosztami zastępstwa procesowego strony powodowej.

SSR Anna Piziewicz-Kuczyńska